

De kunst van het loslaten

Armand Exteyl stierf op 7 juni 2010 in het woonzorgcentrum Zonnebloem. Hij besliste zijn kanker niet te laten behandelen en koos voor euthanasie. Over zijn dood maakten fotograaf-cineast Julien Vandeveld en huisarts-auteur Marc Cosyns de documentaire *Goodbye Armand*. De documentaire toont niet alleen Armand zelf, ook zijn familie, zijn huisarts, zijn pastoor en het personeel van het woonzorgcentrum getuigen. Op 30 oktober ging deze documentaire in Zonnebloem onder massale belangstelling in première. *Lokaal* was erbij.

Armand Exteyl woont in het woonzorgcentrum Zonnebloem samen met zijn vrouw Margriet. Margriet lijdt aan dementie en hij zorgt voor haar. Dan wordt bij Armand opnieuw kanker vastgesteld. Hij beslist zelf om zich niet te laten behandelen en via euthanasie uit het leven te stappen. In de documentaire getuigt hij: 'Ik heb geen spijt. Ik ben 88 jaar. Ik heb mijn leven gehad.' Het personeel van het woonzorgcentrum heeft het niet makkelijk met zijn beslissing, Armand was immers bijzonder geliefd. Toch beseffen ze dat ze niet vanuit hun eigen standpunt mogen kijken en ze beslissen Armands beslissing te respecteren. Geert Vanhooren, directeur van Zonnebloem, beschouwt het als de taak van een modern woonzorgcentrum om de wensen van de bewoners binnen het wettelijke kader te vervullen. Daarbij komen de eigen emoties natuurlijk op de tweede plaats.

Toch blijft euthanasie veel vragen en vooral veel emoties oproepen. De documentaire beperkt zich daarom niet tot een eerbetoon

aan Armand, maar heeft ook de bedoeling een open discussie op gang te brengen.

'Dat is ook de reden waarom het OCMW Gent de productie van deze documentaire steunde,' zegt Piet Lampaert, ondervoorzitter van het OCMW Gent. 'Gent heeft overigens altijd al zijn uiterste best gedaan om de eigen wil en de eigen keuzes van de bewoners te ondersteunen. Een documentaire als deze maakt dit beleid tastbaar omdat het over echte mensen gaat.'

Na afloop blijven we even napraten, we feliciteren de makers met hun documentaire, condoleren de familie, zeggen dat het toch wel heel fijn is dat er zoveel (pers)belangstelling voor deze documentaire is. En dan bedenken we dat deze massale belangstelling misschien ook bijzonder triest is. Waarom is het eigenlijk zo speciaal dat een 88-jarige zelf kiest hoe hij wil sterven? Is het eigenlijk zo uitzonderlijk dat een woonzorgcentrum zorgvuldig en respectvol met deze keuze omgaat? De bewoner en zijn wensen en behoeften staan toch centraal in het woonzorgcentrum? Het woonzorgdecreet bepaalt dat het woonzorgcentrum uitgaat van de grootste mogelijke vrijheid van de bewoner. Dus ook als het over de moeilijkere thema's zoals het levenseinde gaat. Niet?

Elke Vastiau

→ De dvd 'Goodbye Herman' kost 17 euro en is te bestellen bij geert.vanhooren@ocmwgent.be. welkom@vonkeleenluisterendhuis.be

Goodbye Armand werd eigenlijk eerder toevallig gedraaid. Julien Vandeveld en Marc Cosyns leerden Armand kennen tijdens de opnamen van een andere documentaire in het woonzorgcentrum Zonnebloem *Georgette goes home*. Daarbij volgden ze Georgette die graag in het woonzorgcentrum wilde gaan wonen, maar dat niet kon omdat ze 'te goed' was. Toen Armand ziek werd, beslisten ze om ook deze documentaire te maken. Armand wilde namelijk zelf tonen hoe het woonzorgcentrum tot op het einde zorg kan verlenen. Beide documentaires staan op één schijfje en vormen zo een tweeluik. **EV**

